

.....
MILJØMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

DEPARTEMENTET

J.nr. M 7034-0057

Miljøstyrelsens vurdering vedrørende glyphosat

Den 10 DEC. 2004

./ I forlængelse af orientering den 28. juli 2004 af Miljø- og Planlægningsudvalget (Alm. del – bilag 1097) fremsendes hermed til udvalgets orientering Miljøstyrelsens vurdering vedrørende efterårsanvendelse af glyphosat.

Efter Lov om kemiske stoffer og produkter er det Miljøstyrelsen, som har ansvaret for vurdering og godkendelse af sprøjtemidler, herunder midler med glyphosat.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er en uacceptabel risiko for forurening af grundvandet ved den nuværende godkendte landbrugsmæssige anvendelse. Styrelsen finder således ikke, at der er fagligt belæg for at foretage en indskrænkning af efterårsanvendelsen af glyphosat. Styrelsens vurdering er samtidig hermed meddelt godkendelsesindehaverne.

Som det fremgår af orienteringen den 28. juli 2004 til udvalget, har Miljøstyrelsen iværksat en undersøgelse af årsagerne til fund over grænseværdien af glyphosat og/eller nedbrydningsproduktet AMPA i små vandforsyninger i Storstrøms Amt. Undersøgelsen forventes afsluttet næste efterår.

Jeg har bedt Miljøstyrelsen om snarest herefter at komme med en vurdering af, om undersøgelsen giver grundlag for et indgreb overfor glyphosat for at beskytte de små vandforsyninger. Jeg vil orientere udvalget om Miljøstyrelsens vurdering.

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00
Fax 33 32 22 27
E-post (Internet): mem@mem.dk
www.mem.dk
CVR-nr.: 12-85-43-58

Connie Hedegaard

HELGE ANDREASEN

Vurdering af glyphosat

Baggrund

Miljøstyrelsen sendte den 3. juni 2003 en fornyet vurdering af glyphosat i partshøring. Det blev i denne forbindelse varslet, at glyphosat ikke længere skulle kunne anvendes på stubmark på lerjord efter den 15. september.

I vurderingen havde Miljøstyrelsen lagt hovedvægten på resultater fra varslingssystemet, som viste, at glyphosat kunne udvaskes til drænvand i 1 meters dybde, såfremt det blev udsprøjet på stubmark i det sene efterår. Det blev lagt til grund, at indholdet af glyphosat i drænvand er repræsentativt for det vand, der bidrager til grundvandsdannelsen.

Der indkom fra juli til september 2003 omfattende høringssvar fra de firmaer, der har godkendte produkter med glyphosat i Danmark, Dansk Landbrug, Foreningen for Reduceret Jordbearbejdning i Danmark og Landbohøjskolen. Der blev i høringssvarene bl.a. argumenteret for, at kvaliteten af drænvand ikke kan sidestilles med kvaliteten af grundvand.

Den 28. juli 2004 orienterede Miljøstyrelsen bl.a. alle godkendelsesindehavere og -ansøgere om status for vurderingen af glyphosat. Miljøstyrelsen konkluderede her, at der var stor faglig uenighed, om hvordan resultaterne fra varslingssystemets drænvand skal fortolkes for især partikelbundne stoffer som glyphosat, herunder særligt om drænvandsprøver giver et retvisende udtryk for koncentrationen af glyphosat i det vand, der bidrager til grundvandsdannelsen, samt den videre skæbne af glyphosat med hensyn til filtrering, adsorption og nedbrydning under drænniveau.

For at medvirke til at afklare denne faglige uenighed afholdt Danmarks JordbrugsForskning den 15. september 2004 et fagligt seminar, hvor den danske ekspertise på området bl.a. på baggrund af den eksisterende viden diskuterede principielle spørgsmål om transportmekanismer, nedbrydning og binding af glyphosat og andre stoffer med lignende egenskaber.

Sagens oplysninger

Der henvises til Miljøstyrelsens udkast til afgørelse fra den 3. juni 2003, de indkomne høringssvar, statusnotatet dateret den 27. juli 2004, sammendrag og referat fra "Seminar om binding, transport og nedbrydning af glyphosat ved landbrugsmæssig anvendelse" afholdt på Danmarks JordbrugsForskning den 15. september 2004 samt nyere dansk og udenlandsk forskning.

overskride grænseværdien for drikkevand. Det blev samtidig konkluderet, at antallet og størrelsen af porerne aftager med dybden, og at drænvand i 1 meters dybde har en højere koncentration af glyphosat end vand, der har passeret 1-3 meter zonen.

Der var ikke enighed om, hvor meget koncentrationen af glyphosat reduceres fra 1 meters dybde og længere ned. I diskussionen blev nævnt tal fra mindre end en størrelsesorden til størrelsesordener, altså en reduktion på mindre end ti gange til mange hundrede gange.

Bekæmpelsesmiddelrådet drøftede seminarets resultater den 23. september 2004, dog uden at give en samlet anbefaling.

Der er ikke foretaget en modellering af udvaskningen, fordi der ikke i dag eksisterer matematiske modeller, der kan håndtere den særlige transportmekanisme, der ligger bag glyphosats og andre partikelbårne stoffers nedsivning gennem jorden.

Miljøstyrelsens vurdering

Som nævnt ovenfor beskriver nyere forskning transport af vand og partikler til drænrør anderledes end det, der lå til grund for Miljøstyrelsens tidligere afgørelse. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at drænvand for stoffer, der som glyphosat bindes stærkt til partikler, ikke kan benyttes som et mål for, hvorvidt den årlige middelværdi i grundvandet vil overstige grænseværdien på 0,1 µg/l.

Da Miljøstyrelsen på denne baggrund vurderer, at drænvand ikke giver et retvisende udtryk for risikoen for forurening af grundvand med glyphosat, lægges der ved vurderingen herefter især til grund at:

- Resultaterne for de 4 lerjordslokaliteter i varslingsystemet, hvor glyphosat er anvendt, kun har vist sporadiske fund – alle under grænseværdien – under drænene. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der er tale om en så omfattende overvågning af glyphosat under drænene i varslingsystemet, at såfremt der havde været tale om en nedsivning med høje koncentrationer af glyphosat eller AMPA, ville denne været blevet registreret.
- Lysimeterundersøgelserne gennemført af Danmarks JordbrugsForskning ved Flakkebjerg har vist, at de årlige gennemsnitlige udvaskninger af glyphosat og AMPA var under grænseværdien. Der blev her anvendt en standarddosering noget lavere end den maksimumsdosering, der blev anvendt i Varslingsystemet. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at såfremt resultaterne fra lysimetrene korrigeres til maksimumsdoseringen, er der stadig tale om en udvaskning under grænseværdien.
- Feltundersøgelserne ved Flakkebjerg med 1,4 kg/ha glyphosat i stubmark i midten af september måned viste relativt lave koncentrationer af glyphosat og AMPA i nogle plots i knap 1½ meters dybde samt spor i ca. 2½ meters dybde. Disse spor vurderes af forskerne at være